

Силабус дисципліни «Медичне право України»

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Факультет післядипломної освіти
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 221 Стоматологія, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2023-2024
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	Медичне право України
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Медичного права ФПДО 79005, м. Львів, вул. Зелена, 12
Керівник кафедри (контактний e-mail)	д.ю.н., проф. Сенюта Ірина Ярославівна kaf_medlaw_FPGE@meduniv.lviv.ua
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	3-й
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	6-й
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/ вибіркова)	Обов'язкова
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	Ірина Сенюта, д.ю.н., проф., prlawlab@ukr.net Ірина Богомазова, к.ю.н., доц., iryna.bogomazova@gmail.com Олена Ілюшик, к.ю.н., доц., oilyushyk@ukr.net Христина Терешко, к.ю.н., доц. kristereshko@gmail.com
Erasmus так/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	-
Особа, відповідальна за силабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	Христина Терешко, завуч kristereshko@gmail.com
Кількість кредитів ECTS	1,5
Кількість годин (лекції/ практичні заняття/ самостійна робота студентів)	45 (лекції – 10, практичні заняття – 10, самостійна робота студентів – 25)
Мова навчання	українська
Інформація про консультації	Консультації проводяться відповідно до графіка консультацій затвердженого завідувачем кафедри
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази, бюро... (у разі потреби)	-

2. Коротка анотація до курсу

Медичне право України як навчальна дисципліна не є новим явищем в медичній освіті, адже саме медичні заклади перші почали впроваджувати в навчальні плани підготовки студентів і слухачів на додипломному і післядипломному рівнях цей курс, який потім був підхоплений

юридичними закладами вищої освіти України. Наша держава перебуває на етапі докорінних змін усіх державницьких сфер, з-поміж яких і охорона здоров'я. У політикоправових умовах медичної реформи, з прийняттям Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників», закладено чимало змін у системі медичної освіти, а також ґрунтовних організаційно-управлінських, кадрових перетворень у цій царині з праволюдською орієнтацією. А це, звичайно, породжує необхідність готувати фахівців, які зможуть адекватно й ефективно реагувати на трансформаційні процеси, обрамлення яким дає право. Навчальна дисципліна, процес викладання якої враховує виклики сьогодення, покликана максимально спектрально надати необхідні знання і навички студентам, аби в майбутньому їхня практична діяльність була найменш тернистою. Закладення фундаменту з правових знань зі студентської лави сприятиме формуванню правової свідомості та правової культури майбутніх фахівців, що, у свою чергу, сприятиме побудові гармонійних відносин «лікар-пацієнт».

Предметом вивчення дисципліни є забезпечення отримання теоретичних знань і вироблення навичок щодо практичного застосування норм права, сприяння у формуванні у студентів високого рівня правосвідомості та підвищення правової культури, а також недопущення правового нігілізму.

3. Мета і цілі курсу

1. Мета курсу – фахова підготовка студентів, які навчаються за спеціальністю «Стоматологія», з метою формування і розвитку їхньої компетенції у галузі медичного права, спрямована на отримання необхідного обсягу теоретичних медикоправових знань, набуття практичних навичок у сфері охорони здоров'я, оволодіння достатнім рівнем правової культури та правової свідомості для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини в сфері охорони здоров'я.

Навчальна дисципліна «Медичне право України» є необхідною складовою у компетентнісному підході до формування лікаря, який зобов'язаний розуміти спектральність системи охорони здоров'я, знати національну нормативно-правову базу, основи права в медицині, в разі потреби має коректно застосувати отримані знання у практичній діяльності. Вивчення дисципліни пов'язане зі знаннями соціально-гуманітарних і природничо-наукових дисциплін, які студенти вивчають протягом усього навчання.

2. Цілі навчання: отримання студентами знань, зокрема, щодо історії становлення юридичної регламентації медичної діяльності в Україні; конституційного регулювання прав людини у сфері охорони здоров'я в Україні; загального і спеціального законодавства у сфері охорони здоров'я; видів юридичної відповідальності за професійні правопорушення в окресленій царині; прав й обов'язків суб'єктів медичних правовідносин (пацієнтів, медичних працівників, законних представників пацієнта тощо); дефектів надання медичної допомоги; ятрогенної патології та її медико-правового значення; механізмів контролю якості медичної допомоги; регулювання експертної діяльності за законодавством України; особливостей правового забезпечення населення лікарськими засобами; правового регулювання стоматологічної допомоги в Україні.

3. Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни (загальні і спеціальні компетентності).

Загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові, предметні):

Знати:

- понятійно-категоріальний апарат у галузі медичного права;
- джерела медичного права;

- тенденції нормотворення й державної політики у сфері охорони здоров'я;
- механізми здійснення прав та обов'язків суб'єктів медичних правовідносин;
- правові умови провадження окремих видів медичної практики та їх правове регулювання;
- державно-правові гарантії та механізми захисту прав людини у сфері охорони здоров'я;
- дефекти надання медичної допомоги, їх правову кваліфікацію;
- види юридичної відповідальності за правопорушення у сфері охорони здоров'я;
- юридичну практику в галузі медичного права, в т.ч. Європейського суду з прав людини.

Вміти:

- самостійно працювати із законодавством України та міжнародними і регіональними стандартами у сфері охорони здоров'я;
- знати механізми здійснення прав та обов'язків суб'єктів медичних правовідносин;
- готувати необхідні правові документи;
- аналізувати правову природу стоматологічної та інших видів медичної практики;
- застосовувати юридичну практику для правореалізаційної діяльності, в т.ч. правові позиції Європейського суду з прав людини;
- ефективно використовувати арсенал експертиз і механізми контролю якості медичної допомоги;
- правильно оцінювати наслідки професійної діяльності медичних і фармацевтичних працівників.

Автономність та відповідальність:

- реалізовувати свої права та виконувати обов'язки;
- захищати свої права та законні інтереси;
- аналіз законодавства України та здійснення пошуку потрібних правових норм;
- усно та письмово, логічно правильно обґрунтовувати правові явища і процеси;
- роботи з текстами основних нормативних актів, зокрема Конституції України, Цивільного кодексу України, Кодексу законів про працю України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України, Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

4. Пререквізити курсу

Для успішного навчання та опанування компетентностями з даної дисципліни доцільним є отримання знань з таких дисциплін як: «Правознавство», «Філософія та біоетика», «Деонтологія в медицині».

5. Програмні результати навчання

Список результатів навчання

Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей
<i>Код створюється при заповненні силабусу (категорія: Зн-знання, Ум-уміння, К-компетентності, АВ – автономність та відповідальність)</i>	<i>Результати навчання визначають, що студент повинен знати, розуміти та вміти виконувати, після завершення вивчення дисципліни. Результати навчання впливають із заданих цілей навчання. Для зарахування дисципліни необхідно підтвердити досягнення кожного результату навчання.</i>	Символ коду Програмного результату навчання у Стандарті вищої освіти
<i>Зн-1</i>	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	<i>ПР-18</i>
<i>Зн-2</i>	Знання понятійно-категоріального апарату в галузі медичного права	<i>ПР-18</i>
<i>Зн-3</i>	Знання джерел медичного права	<i>ПР-18</i>
<i>Зн-4</i>	Знання тенденцій нормотворення й державної політики у сфері охорони здоров'я	<i>ПР-18</i>

<i>Зн-5</i>	Знання механізмів здійснення прав та обов'язків суб'єктів медичних правовідносин	<i>ПР-18</i>
<i>Зн-6</i>	Знання правових умов провадження окремих видів медичної практики та їх правового регулювання	<i>ПР-18</i>
<i>Зн-7</i>	Знання державно-правових гарантій та механізмів захисту прав людини у сфері охорони здоров'я	<i>ПР-18</i>
<i>Зн-8</i>	Знання дефектів надання медичної допомоги, їх правової кваліфікації	<i>ПР-18</i>
<i>Зн-9</i>	Знання видів юридичної відповідальності за правопорушення у сфері охорони здоров'я	<i>ПР-18</i>
<i>Зн-10</i>	Знання юридичної практики в галузі медичного права, в т.ч. Європейського суду з прав людини	<i>ПР-18</i>
<i>Зн-11</i>	Знання механізмів здійснення прав та обов'язків суб'єктів медичних правовідносин	<i>ПР-18</i>
<i>Ум-1</i>	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	<i>ПР-18</i>
<i>Ум-2</i>	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	<i>ПР-18</i>
<i>Ум-3</i>	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	<i>ПР-18</i>
<i>Ум-4</i>	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	<i>ПР-18</i>
<i>Ум-5</i>	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	<i>ПР-18</i>
<i>Ум-6</i>	Вміння самостійно працювати із законодавством України та міжнародними і регіональними стандартами у сфері охорони здоров'я	<i>ПР-18</i>
<i>Ум-7</i>	Вміння аналізувати правову природу стоматологічної та інших видів медичної практики	<i>ПР-18</i>
<i>Ум-8</i>	Вміння застосовувати юридичну практику для правореалізаційної діяльності, в т.ч. правові позиції Європейського суду з прав людини	<i>ПР-18</i>
<i>Ум-9</i>	Вміння ефективно використовувати арсенал експертиз і механізми контролю якості медичної допомоги	<i>ПР-18</i>
<i>Ум-10</i>	Вміння правильно оцінювати наслідки професійної діяльності медичних і фармацевтичних працівників	<i>ПР-18</i>
<i>Ум-11</i>	Вміння усно та письмово, логічно правильно обґрунтовувати правові явища і процеси	<i>ПР-18</i>
<i>Ум-12</i>	Вміння роботи із законодавством України і здійснення пошуку потрібних правових норм	<i>ПР-18</i>
<i>К-1</i>	Спроможність ведення нормативної медичної документації.	<i>ПР-18</i>
<i>К-2</i>	Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.	<i>ПР-18</i>
<i>АВ-1</i>	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	<i>ПР-18</i>
<i>АВ-2</i>	Здатність реалізовувати свої права та виконувати обов'язки	<i>ПР-18</i>
<i>АВ-3</i>	Здатність захищати свої права та законні інтереси	<i>ПР-18</i>
6. Формат і обсяг курсу		
Формат курсу (вказіть очний, або заочний)	Очний	

Вид занять	Кількість годин		Кількість груп	
лекції	10		12	
практичні	10		12	
семінари	-		-	
самостійні	25		12	
7. Тематика та зміст курсу				
Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
Л-1 (лекція-1)	Медичне право України в системах права і законодавства. Юридична регламентація системи охорони здоров'я в Україні	Подання лекційного матеріалу з використанням мультимедійного забезпечення. Окреслення проблемних питань. Надання відповідей на запитання.	Зн-1, Зн-2, Зн-3, Зн-4, Зн-10, Ум-1, Ум-3, Ум-4, Ум-5, Ум-6, Ум-11, Ум-12, К-2	к.ю.н. Терешко Х.Я.
Л-2	Основи господарської діяльності та страхування у сфері охорони здоров'я в Україні	Подання лекційного матеріалу з використанням мультимедійного забезпечення. Окреслення проблемних питань. Надання відповідей на запитання.	Зн-1, Зн-6, Ум-1, Ум-2, Ум-3, Ум-4, Ум-5, К-1	к.ю.н. Терешко Х.Я.
Л-3	Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин	Подання лекційного матеріалу з використанням мультимедійного забезпечення. Окреслення проблемних питань. Надання відповідей на запитання.	Зн-1, Зн-5, Зн-11, Ум-1, Ум-2, Ум-3, Ум-4, Ум-5, Ум-8, АВ-2	к.ю.н. Терешко Х.Я.
Л-4	Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я. Процедури і механізми захисту прав суб'єктів	Подання лекційного матеріалу з використанням мультимедійного забезпечення. Окреслення проблемних питань. Надання відповідей на	Зн-1, Зн-5, Зн-7, Зн-8, Зн-9, Ум-1, Ум-2, Ум-3, Ум-4, Ум-5, Ум-8, Ум-9, Ум-10, АВ-1, АВ-3	к.ю.н. Терешко Х.Я.

	медичних правовідносин	запитання.		
Л-5	Правове регулювання здійснення стоматологічної практики в Україні	Подання лекційного матеріалу з використанням мультимедійного забезпечення. Окреслення проблемних питань. Надання відповідей на запитання.	Зн-1, Зн-5, Зн-6, Ум-1, Ум-2, Ум-3, Ум-4, Ум-5, Ум-7	к.ю.н. Терешко Х.Я.
П-1 (практичне заняття 1)	Медичне право України в системах права і законодавства. Міжнародні та регіональні стандарти у сфері охорони здоров'я і прав людини. Юридична регламентація системи охорони здоров'я в Україні	1.Перевірка засвоєння переліку питань з плану занять. 2.Обговорення питань для самоконтролю. 3.Вирішення тестових завдань. 4.Розв'язання ситуативних задач. 5.З'ясування проблемних питань підсумовуючи заняття.	Зн-1, Зн-2, Зн-3, Зн-4, Зн-5, Зн-10, Ум-1, Ум-3, Ум-4, Ум-5, Ум-6, Ум-11, Ум-12, К-2	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Коваль Ю.В.
П-2	Основи господарської діяльності та страхування у сфері охорони здоров'я в Україні. Правова природа медичної допомоги і медичної послуги. Договір про надання медичних послуг. Договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій	1.Перевірка засвоєння переліку питань з плану занять. 2.Обговорення питань для самоконтролю. 3.Вирішення тестових завдань. 4.Розв'язання ситуативних задач. 5.З'ясування проблемних питань підсумовуючи заняття.	Зн-1, Зн-6, Ум-1, Ум-2, Ум-3, Ум-4, Ум-5, Ум-11, К-1	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.
П-3	Правовий	1.Перевірка	Зн-1, Зн-5, Зн-	доц. Терешко

	статус суб'єктів медичних правовідносин.	засвоєння переліку питань з плану занять. 2.Обговорення питань для самоконтролю. 3.Вирішення тестових завдань. 4.Розв'язання ситуативних задач. 5.З'ясування проблемних питань підсумовуючи заняття.	11, УМ-1, УМ-2, УМ-3, УМ-4, УМ-5, УМ-8, УМ-11, АВ-2	Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.
П-4	Дефекти надання медичної допомоги. Медична експертиза та контроль якості медичної допомоги за законодавством України. Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я. Процедури і механізми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин	1.Перевірка засвоєння переліку питань з плану занять. 2.Обговорення питань для самоконтролю. 3.Вирішення тестових завдань. 4.Розв'язання ситуативних задач. 5.З'ясування проблемних питань підсумовуючи заняття.	Зн-1, Зн-5, Зн-7, Зн-8, Зн-9, УМ-1, УМ-2, УМ-3, УМ-4, УМ-5, УМ-8, УМ-9, УМ-10, УМ-11, АВ-1, АВ-3	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.
П-5	Правове регулювання здійснення стоматологічної практики в Україні	1.Перевірка засвоєння переліку питань з плану занять. 2.Обговорення питань для самоконтролю. 3.Вирішення тестових завдань. 4.Розв'язання ситуативних задач. 5.З'ясування проблемних питань	Зн-1, Зн-5, Зн-6, УМ-1, УМ-2, УМ-3, УМ-4, УМ-5, УМ-7, УМ-11	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.

		підсумовуючи заняття.		
СРС-1 (самотійна робота 1)	Медичне право України в системах права і законодавства	Опрацювання переліку питань заняття. Підготовка відповідей на питання для самоконтролю. Підготовка творчих завдань до теми.	Зн-1, Зн-2, Ум-1, Ум-3, Ум-4, Ум-5, К-2	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.
СРС-2	Юридична регламентація системи охорони здоров'я в Україні	Опрацювання переліку питань заняття. Підготовка відповідей на питання для самоконтролю. Підготовка творчих завдань до теми.	Зн-1, Зн-2, Зн-3, Зн-4, Зн-10, Ум-1, Ум-3, Ум-4, Ум-5, Ум-6, Ум-12	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.
СРС-3	Основи господарської діяльності та страхування у сфері охорони здоров'я в Україні	Опрацювання переліку питань заняття. Підготовка відповідей на питання для самоконтролю. Підготовка творчих завдань до теми.	Зн-1, Зн-6, Ум-1, Ум-2, Ум-3, Ум-4, Ум-5, К-1	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.
СРС-4	Правова природа медичної допомоги і медичної послуги. Договір про надання медичних послуг. Договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій	Опрацювання переліку питань заняття. Підготовка відповідей на питання для самоконтролю. Підготовка творчих завдань до теми.	Зн-1, Ум-1, Ум-2, Ум-3, Ум-4, Ум-5, К-1	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.
СРС-5	Система прав	Опрацювання	Зн-1, Зн-5, Зн-	доц. Терешко

	людини у сфері охорони здоров'я. Особисті немайнові права людини у сфері охорони здоров'я	переліку питань заняття. Підготовка відповідей на питання для самоконтролю. Підготовка творчих задань до теми.	11, УМ-1, УМ-2, УМ-3, УМ-4, УМ-5, УМ-8, АВ-2	Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.
СРС-6	Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин	Опрацювання переліку питань заняття. Підготовка відповідей на питання для самоконтролю. Підготовка творчих задань до теми.	Зн-1, Зн-5, Зн-11, УМ-1, УМ-2, УМ-3, УМ-4, УМ-5, АВ-2	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.
СРС-7	Дефекти надання медичної допомоги. Медична експертиза та контроль якості медичної допомоги за законодавством України	Опрацювання переліку питань заняття. Підготовка відповідей на питання для самоконтролю. Підготовка творчих задань до теми.	Зн-1, Зн-5, Зн-8, УМ-1, УМ-2, УМ-3, УМ-4, УМ-5, УМ-8, УМ-9, УМ-10, АВ-1, АВ-3	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.
СРС-8	Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я. Процедури і механізми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин	Опрацювання переліку питань заняття. Підготовка відповідей на питання для самоконтролю. Підготовка творчих задань до теми.	Зн-1, Зн-5, Зн-7, Зн-9, УМ-1, УМ-2, УМ-3, УМ-4, УМ-5, УМ-8, АВ-1, АВ-3	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.
СРС-9	Правове регулювання здійснення стоматологічної практики в Україні	Опрацювання переліку питань заняття. Підготовка відповідей на питання для самоконтролю. Підготовка творчих задань до теми.	Зн-1, Зн-5, Зн-6, УМ-1, УМ-2, УМ-3, УМ-4, УМ-5, УМ-7	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.

		до теми.		
СРС-10	Правове регулювання надання медичної допомоги в Україні	Опрацювання переліку питань заняття. Підготовка відповідей на питання для самоконтролю. Підготовка творчих завдань до теми.	Зн-1, Зн-5, Зн-6, УМ-1, УМ-2, УМ-3, УМ-4, УМ-5, УМ-7	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.
СРС-11	Законодавче забезпечення профілактики та лікування інфекційних хвороб. Право громадського здоров'я	Опрацювання переліку питань заняття. Підготовка відповідей на питання для самоконтролю. Підготовка творчих завдань до теми.	Зн-1, Зн-6, УМ-1, УМ-2, УМ-3, УМ-4, УМ-5, УМ-7	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.
СРС-12	Правове забезпечення донорства в Україні	Опрацювання переліку питань заняття. Підготовка відповідей на питання для самоконтролю. Підготовка творчих завдань до теми.	Зн-1, Зн-6, УМ-1, УМ-2, УМ-3, УМ-4, УМ-5, УМ-7	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.
СРС-13	Правове регулювання провадження фармацевтичної діяльності та забезпечення населення лікарськими засобами і виробами медичного призначення в Україні. Інтелектуальна власність у галузі охорони здоров'я	Опрацювання переліку питань заняття. Підготовка відповідей на питання для самоконтролю. Підготовка творчих завдань до теми.	Зн-1, Зн-6, УМ-1, УМ-2, УМ-3, УМ-4, УМ-5, УМ-7	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.
СРС-14	Правове регулювання надання	Опрацювання переліку питань	Зн-1, Зн-6, УМ-1, УМ-2, УМ-3, УМ-4, УМ-5, УМ-7	доц. Терешко Х.Я. доц. Богомазова

	медичної допомоги уразливим верствам населення	заняття. Підготовка відповідей на питання для самоконтролю. Підготовка творчих задань до теми.		І.О.; доц. Ілюшик О.М.; ас. Ванчак М.Л.
--	--	--	--	---

Необхідно представити систему організації занять, використання інтерактивних методів, навчальні технології, що використовуються для передачі та засвоєння знань, умінь і навичок.

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль

здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу (необхідно описати форми проведення поточного контролю під час навчальних занять). Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Остаточна оцінка за поточну навчальну діяльність виставляється за 4-ри бальною (національною) шкалою

Код результату навчання	Код виду занять	Спосіб верифікації результатів навчання	Критерії зарахування
		<i>Поле визначає методи та технології оцінювання знань студентів, а саме — перелік усіх видів робіт, що зобов'язаний виконати студент на занятті та критерії їх оцінювання. Наприклад: тестовий контроль, звіт про виконану лабораторну роботу, демонстрація практичної навички, тощо. Кожен Метод оцінювання має бути описаний окремо.</i>	
<i>Зн-1</i>	Л-1, Л-2, Л-3, Л-4, Л-5, П-1, П-2, П-3, П-4, П-5, СРС-1, СРС-2, СРС-3, СРС-4, СРС-5, СРС6, СРС-7, СРС-8, СРС-9, СРС-10,	Відвідування лекційних та практичних занять.	Для зарахування вивчення дисципліни

	СРС-11, СРС-12, СРС-13, СРС-14	<p>Виконання письмових завдань до теми (тестові завдання, запитання для самоконтролю, задачі).</p> <p>Написання проектів процесуальних документів.</p> <p>Участь у дискусіях, обговоренні питань, винесених на самостійне опрацювання.</p>	<p>необхідно:</p> <ul style="list-style-type: none"> • повне виконання вимог навчальної програми; • коректне розв'язання завдань як під час аудиторної роботи, так і тих, що запропоновані на самостійне вивчення.
<i>Зн-2</i>	Л-1, П-1, СРС-1, СРС-2		
<i>Зн-3</i>	Л-1, П-1, СРС-2		
<i>Зн-4</i>	Л-1, П-1, СРС-2		
<i>Зн-5</i>	Л-3, Л-4, Л-5, П-1, П-3, П-4, П-5, СРС-5, СРС-6, СРС-7, СРС-8, СРС-9, СРС-10		
<i>Зн-6</i>	Л-2, Л-5, П-2, П-5, СРС-3, СРС-9, СРС-10, СРС-11, СРС-12, СРС-13, СРС-14		
<i>Зн-7</i>	Л-4, П-4, СРС-8		
<i>Зн-8</i>	Л-4, П-4, СРС-7		
<i>Зн-9</i>	Л-4, П-4, СРС-8		
<i>Зн-10</i>	Л-1, П-1, СРС-2		
<i>Зн-11</i>	Л-3, П-3, СРС-5, СРС-6		
<i>Ум-1</i>	Л-1, Л-2, Л-3, Л-4, Л-5, П-1, П-2, П-3, П-4, П-5, СРС-1, СРС-2, СРС-3, СРС-4, СРС-5, СРС-6, СРС-7, СРС-8, СРС-9, СРС-10, СРС-11, СРС-12, СРС-13, СРС-14		
<i>Ум-2</i>	Л-2, Л-3, Л-4, Л-5, П-2, П-3, П-4, П-5, СРС-3, СРС-4, СРС-5, СРС-6, СРС-7, СРС-8, СРС-9, СРС-10, СРС-11, СРС-12, СРС-13, СРС-14		
<i>Ум-3</i>	Л-1, Л-2, Л-3, Л-4, Л-5, П-1, П-2, П-3, П-4, П-5, СРС-1, СРС-2, СРС-3, СРС-4, СРС-5, СРС-6, СРС-7, СРС-8, СРС-9, СРС-10, СРС-11, СРС-12, СРС-13, СРС-14		
<i>Ум-4</i>	Л-1, Л-2, Л-3, Л-4, Л-5, П-1, П-2, П-3, П-4, П-5, СРС-1, СРС-2, СРС-3, СРС-4, СРС-5, СРС-6, СРС-7, СРС-8, СРС-9, СРС-10, СРС-11, СРС-12, СРС-13, СРС-14		
<i>Ум-5</i>	Л-1, Л-2, Л-3, Л-4, Л-5, П-1, П-2, П-3, П-4, П-5, СРС-1, СРС-2, СРС-3, СРС-4, СРС-5, СРС-6, СРС-7, СРС-8, СРС-9, СРС-10, СРС-11, СРС-12, СРС-13, СРС-14		
<i>Ум-6</i>	Л-1, П-1, СРС-2		
<i>Ум-7</i>	Л-5, П-5, СРС-9, СРС-10, СРС-11, СРС-12, СРС-13, СРС-14		
<i>Ум-8</i>	Л-4, Л-4, П-3, П-4, СРС-5, СРС-7, СРС-8		
<i>Ум-9</i>	Л-4, П-4, СРС-7		
<i>Ум-10</i>	Л-4, П-4, СРС-7		
<i>Ум-11</i>	Л-1, П-1, П-2, П-3, П-4		

Ум-12	Л-1, П-1, СРС-2		
К-1	Л-2, П-2, СРС-3, СРС-4		
К-2	Л-1, П-1, СРС-1		
АВ-1	Л-4, П-4, СРС-7, СРС-8		
АВ-2	Л-3, П-3, СРС-5, СРС-6		
АВ-3	Л-4, П-4, СРС-7, СРС-8		
Підсумковий контроль			
Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру– 100% за 200-бальною шкалою		
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS		
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні (лабораторні, семінарські) заняття і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність		
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування	
Залік	Необхідно зараховати усі теми, винесені на поточний контроль. Оцінки з 4-ри бальної шкали конвертуються у бали за багатобальною (200- бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності студентів»	Максимальна кількість балів - 200. Мінімальна кількість балів- 120	
Критерії оцінювання екзамену/ диференційованого заліку			
Екзамен	У цьому полі необхідно описати порядок і методику проведення підсумкового контролю / усіх його етапів		Потрібно визначити у балах критерії оцінювання для кожного конкретного етапу підсумкового контролю
<p>Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 200 балів.</p> <p>Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 120 бали.</p> <p>Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:</p> $x = \frac{CA \times 200}{5}$			
Критерії оцінювання об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту/ Комплексу практично-орієнтованого екзамену Магістерської роботи			
9. Політика курсу			
Вказуються політики академічної доброчесності, специфічні політики програми, що мають значення для курсу			
<p>Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної</p>			

не добросовісності в роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагиату чи обману. Джерела підготовки: джерельна база може надаватись викладачем виключно в освітніх цілях без права передачі її третім особам. Студенти заохочуються до використання і іншої літератури, якої не передбачено у списку рекомендованої.

10. Література

Основна (базова)

1. *Senyuta I. Y., Kuzmenko S.* Education in the field of Medical Law as a safeguard human rights protection in the field of health care: the experience of Ukraine // IV International Medical law Congress. 8-10 January 2021.
2. *Senyuta I. Y* Medical Neutrality as a Human Rights in Patient Care Concept: Experience of Ukraine/ I.Y. Senyuta, D.Y. Klapaty// Medical Law. — № 17. — 2016.
3. *Senyuta I. Y* Modern civilistic instruments of medical reform: issues of law implementation and law enforcement // Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, 27(3), 2020.
4. *Балабко В. В.* Злочини проти життя та здоров'я особи: кримінальна відповідальність медичних працівників: монографія. – Запоріжжя: Дніпров. металург, 2017. – 288 с.
5. *Богомазова І.О.* Збалансування прав лікаря на повагу до ділової репутації з правом громадськості на свободу вираження поглядів (за матеріалами практики європейського суду з прав людини). Медичне право. № 2 (26). – 2020. URL: <https://medlaw-journal.com/index.php/journal/article/view/32>
6. *Булеца С. Б.* Цивільно-правові відносини в галузі медичної діяльності: проблеми та практики. – Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2015. – 600 с.
7. *Грін О. О.* Основи медичного права. Альбом схем: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / О. О. Грін. – Ужгород: Видавництво ФОП Сабов А. М., 2020. – 377 с.
8. *Грін О. О.* Основи фармацевтичного права. Альбом схем: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / О. О. Грін. – Ужгород: Видавництво ФОП Сабов А. М., 2020. – 211 с.
9. *Деонтологія в медицині: підручник / О. М. Ковальова, Н. А. Сафаргаліна-Корнілова, Н. М. Герасимчук.* 2-ге вид., випр. // Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». – 2018. – 240 с.
10. *Квіт Н. М.* Біобанки в Україні: цивільно-правовий аспект: монографія. – Львів: Кварт, 2020. – 376 с.
11. *Майданик Р.А.* Правовідносини медичного обслуговування і надання медичних послуг за законодавством України // Медичне право. – Спеціальний випуск – № 3 – 2017.
12. *Медичне право: підручник / за заг. ред д.ю.н., проф. С. Б. Булеца; д.ю.н., доц. М. В. Менджул.* – Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2021. – 720 с.
13. *Миронова Г. А.* Модернізація цивільного законодавства в сфері надання медичної допомоги: теоретичні засади та практика імплементації: монографія. – Київ, 2020. – 199 с.
14. *Основи права та законодавства у фармації: підруч. для студентів вищ. навч. закл. / А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева, О. О. Суріков та ін.; за заг. ред. А. А. Котвіцької.* – Харків: НфаУ: Золоті сторінки, 2016. – 528 с.
15. *Охорона здоров'я і права людини: ресурсний посібник / наук.ред. укр. версії І. Сенюта.* – 5-те вид., доповнене. – Львів: Видавництво ЛОБФ «Медицина і право», 2015. – 989 с.
16. *Політика та публічне управління у сфері охорони здоров'я [Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин і механізми захисту їхніх прав]: підручник у 2 т. / авт.кол.: М. І. Бадюк, П. Б. Волянський, Р. Ю. Гревцова та ін.; ред. кол.: В. М. Князевич (голова), Я. Ф. Радиш (заст.голови) та та ін.].* – Київ: НАДУ, 2018. – Т. 2. – 320 с.
17. *Приватноправове регулювання особистих немайнових відносин у медичній сфері: деякі питання методології / Г. А. Миронова // Приватне право і підприємництво.* - 2016. - Вип. 16. - С. 60-64. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppip_2016_16_9
18. *Руснак Л. М.* Адміністративно-правове забезпечення права на охорону здоров'я в Україні: монографія. – Харків: Грін Д. С., 2017. – 183 с.

19. *Сенюта І. Я.* Джерела правового регулювання цивільних відносин у сфері надання медичної допомоги: монографія / І. Я. Сенюта. – Львів: ЛОБФ «Медицина і право», 2018.
20. *Сенюта І. Я.* Актуальні питання стратегії й тактики ведення медичних справ // Юридична газета. – №13(719). – 2020.
21. *Сенюта І. Я.* Окремі трудові гарантії для медичного працівника при скороченні чисельності або штату // Елек. наук. вид. «Порівняльно-аналітичне право». Ужгородський національний університет. № 1. 2020 URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/35822/1/ОКРЕМІ%20ТРУДОВІ%20ГАРАНТІЇ.pdf>
22. *Сенюта І. Я.* Правові позиції Європейського суду з прав людини у сфері охорони здоров'я / І. Я. Сенюта. Х.: Фактор, 2020. 192 с.
23. *Сенюта І. Я.* Стандарти у сфері охорони здоров'я як джерело правовідносин у сфері надання медичної допомоги // Медичне право. Спец. вип. №3. 2017.
24. *Сенюта І. Я.* Цивільні правовідносини у сфері проведення медичних дослідів // Медичне право. № 1 (21). 2018.
25. *Сенюта І. Я., Терешко Х. Я.* Вакцинація у запитаннях і відповідях: методичні рекомендації. URL: http://unba.org.ua/assets/uploads/77b7b540396ed691df9b_file.pdf (дата звернення 10.07.2018) Назва з екрана.
26. *Сенюта І.Я.* Генеза вітчизняної цивілістичної думки щодо правовідносин у сфері надання медичної допомоги та її сучасний стан // Медичне право. № 2(18). 2016 URL : <http://medicallaw.org.ua/zhurnal-medychne-pravo/arkhiv-zhurnalu/18-2016/senyuta-irina-jaroslavivna/>
27. *Сенюта І.Я.* Договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій: окремі штрихи до «нормативного портрету» / І. Я. Сенюта// Український медичний часопис. URL : <https://www.umj.com.ua/article/125801/dogovir-pro-medichne-obslugovuvannya-naselennya-za-programoyu-medichnih-garantij-okremi-shtrihi-do-normativnogo-portretu> (дата звернення 28.05.2018). – Назва з екрана.
28. *Сенюта І.Я.* Підстави виникнення правовідносин у сфері надання медичної допомоги: деякі аспекти. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2018. – № 50. – Т. 1. – С. 107–110.
29. *Сенюта І.Я.* Політика та публічне управління у сфері охорони здоров'я [Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин і механізми захисту їхніх прав] / у 2 т. / [авт. кол.: М. І. Бадюк, П. Б. Волянський, Р. Ю. Гревцова та ін.; ред. кол.: В. М. Князевич (голова), Я. Ф.Радиш (заст.голови) та ін.]. - Київ: НАДУ, 2018.
30. *Сенюта І.Я.* Правочин як підстава виникнення цивільних правовідносин у сфері надання медичної допомоги : Підприємництво, господарство і право. 2018. – № 6. – С. 66-70.
31. *Сенюта І.Я.* Цивільно-правове регулювання відносин у сфері надання медичної допомоги: питання теорії і практики: монографія / І. Я. Сенюта. – Львів: ЛОБФ «Медицина і право», 2018.
32. *Сенюта І.Я.* Цивільно-правовий захист права на медичну допомогу: методичні рекомендації / І.Я. Сенюта. – Львів : Видавництво ЛОБФ «Медицина і право», 2018. – 64 с.
33. *Смерть на прохання в Європі (Біоетика та практика ЄСПЛ щодо закінчення життя людини на прохання): зб. рішень ЄСПЛ / уклад., пер. Я. О. Триньова; за заг. ред. В. М. Куца. – Харків: Право, 2019. – 376 с.*
34. *Терешко К. Я.* Право субъектов гражданских правоотношений на информацию в сфере оказания медицинской помощи: международные и национальные стандарты. *Eurasian Academic Research Journal.* 2019. № 5 (35). С. 39–45.
35. *Терешко Х. Я.* Зміна нормативної парадигми трансплантології в Україні: деякі аспекти. *Теорія і практика інтелектуальної власності.* 2019. № 4 (108). С. 70–75.
36. *Терешко Х. Я.* Доступ адвоката до персональних даних свого клієнта у сфері надання медичної допомоги. *Медичне право.* 2019. № 2 (24). С. 57–64.
37. *Терешко Х.Я.* Правомірне розголошення медичної таємниці: деякі аспекти.

Право України. 2020. № 3. С. 97-108.

38. *Терешко Х.Я.* Зворотна сторона медалі комфортних пологів: окремі правові аспекти. *Медичне право*. 2020. 2(26). С.76-84.

39. *Терешко Х.Я.* Інформаційні права у сфері допоміжних репродуктивних технологій: окремі аспекти. Приватне право в сфері охорони здоров'я: виклики та перспективи. Київські правові читання. Матеріали міжн. наук.-практ. конф. Київ, 17 вер. 2020 р. [Електронне видання]/ Р. А. Майданик, К.В. Москаленко та ін.; відп. ред. Р. А. Майданик. Львів: ЛОБФ «Медицина і право», 2020. С.237-242.

40. *Франчук В. В.* Недоліки професійної медичної діяльності: судово-медичні та клініко-соціальні аспекти: монографія / В. В. Франчук. – Львів: Магнолія 2006, 2019. – 248 с.

41. Четверте покоління прав людини: особливості правового регулювання, проблеми та перспективи розвитку в сфері охорони здоров'я: монографія / за заг. ред.: д.ю.н., проф. С. Б. Булеци; д.ю.н., доц. М. В. Менджул. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. – 444 с.

42. *Чечерський В. І.* Право на репродукцію (відтворення) у системі основоположних прав людини: конституційно-правове дослідження. – Херсон: Олді-Плюс, 2019. – 415 с.

43. *Шеперд Р.* Неприродні випадки: нотатки судмедексперта в 34 розтинах / Ричард Шеперд. – Київ: Форс Україна, 2019. – 416 с.

Допоміжна література

1. *Антонов С.В.* Законодавство про сурогатне материнство в Австралії: що може бути корисним для України. *Медичне право* 2 (26). 2020. URL: <https://medlaw-journal.com/index.php/journal/article/view/31>

2. *Блащук Т. В.* Договір про надання медичних послуг (медичного обслуговування) в умовах реформи медичної галузі // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – №2 (16). – 2017 URL: <https://lj.oa.edu.ua/articles/2017/n2/17btvrnh.pdf>

3. *Богомазова І.О.* Право на якісні та безпечні лікарські засоби в системі права на охорону здоров'я // *Медичне право*. – Спеціальний випуск № 3, 2017. – С. 9 – 17.

4. *Булеца С.Б.* Співвідношення права на смерть і права на гідну смерть. *Медичне право*. №1(27). 2021. URL: <https://medlaw-journal.com/index.php/journal/article/view/38>

5. *Гарасимів О.Ю.* Можливість ратифікації Україною Конвенції про захист прав і гідності людини щодо застосування біології та медицини: за і проти. *Медичне право*. №1(27). 2021. URL: <https://medlaw-journal.com/index.php/journal/article/view/39>

6. *Кашинцева О.Ю., Трофименко М.М.* Правові механізми розширення доступу до лікування за умов пандемії в Україні та світі. *Медичне право* 2 (26). 2020. URL: <https://medlaw-journal.com/index.php/journal/article/view/33>

7. *Квіт Н. М.* Правовий режим неімплантованого ембріона in vitro з позицій доктрини, цивільного законодавства та судової практики // Часопис Київського університету права. – №2. – 2020.

8. *Кисельова О. І.* Адміністративно-правове регулювання трансплантації органів і (або) тканин людини в Україні і зарубіжних країнах // *Правові горизонти*. – №9 (22). – 2018.

9. *Клапатий Д.Й.* Правові аспекти надання закладами охорони здоров'я відповідей на запити на інформацію відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» // *Медичне право*. – № 1(19). – 2017.

10. *Менджул М. В.* Умови правомірності медичних досліджень за участі людини. *Медичне право*. №1(27). 2021. URL: <https://medlaw-journal.com/index.php/journal/article/view/43>

11. *Мироненко Н. В.* Проблеми нормативно-правових актів щодо захисту прав лікарів і пацієнтів // *Медична інформатика та інженерія*. – №1. – 2017.

12. *Миринова Г. А.* Права пацієнтів із психічними розладами: міжнародні стандарти та вітчизняне законодавство // *Приватне право і підприємництво*. – №17. – 2017.

13. *Миринова Г. А.* Приватно-правове регулювання особистих немайнових відносин у

- сфері надання медичної допомоги : монографія /Г.А. Миронова; відп. ред. О.Д. Крупчан. К., 2015.
14. *Миронова Г.А.* Врахування думки дитини у сфері надання медичної допомоги: міжнародні стандарти та досвід України. *Медичне право.* №(26)2. – 2020. URL: <https://medlaw-journal.com/index.php/journal/article/view/35>
  15. *Пашков В. М.* Правове забезпечення імплементації законодавства ЄС щодо обігу лікарських засобів // *Медичне право.* №2 (18). 2016.
  16. *Попельницька Н. С.* Особливості відмежування злочину, передбаченого ст. 140 КК України від лікарської помилки, нещасного випадку і виправданого медичного ризику // *Молодий вчений.* №2 (17). 2015.
  17. *Розгон О. В., Устінченко А. М.* Способи вирішення конфліктів у медичних правовідносинах // *Вісник Харківського університету ім. В. Н. Каразіна. Серія: Право.* №22. 2016.
  18. *Сенюта І. Я.* Дефекти надання медичної допомоги: поняття і види // *Медичне право.* №1(19). 2017.
  19. *Сенюта І. Я.* Обмеження конституційного права людини на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування: COVID-19 v. легітимних очікувань // *Права людини в «ковідному» світі. Збірник наукових статей, тез, доповідей та повідомлень за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції.* Харків, 2021.
  20. *Сенюта І. Я.* Право на згоду та право на відмову від медичної допомоги: особливості та межі здійснення // *Підприємництво, господарство і право.* №10. 2016.
  21. *Сенюта І. Я.* Судово-медична експертиза в медичних справах: деякі питання // *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання та перспективи розвитку кримінального права, кримінології та судочинства».* Київ, 2021.
  22. *Сибірня Р. І.* Правове регулювання проведення судово-медичної експертизи алкогольного та наркотичного сп'яніння у водіїв транспортних засобів // *Вісник Національного університету «Львівська політехніка».* Серія: Юридичні науки. – №21. – 2019.
  23. *Tereshko K.Y.* Information rights during medical experiments. *Innovative health care and rights of the patient: European Conference on Health Law. Book of Abstracts.* (м. Тулуза, Франція, 25-26 вересня 2019 р.). URL: <https://eahl2019.sciencesconf.org/user/submissions?docid=273663>
  24. *Терешко Х.Я.* Цивільно-правова відповідальність за порушення інформаційних прав: окремі аспекти Забезпечення прав людини четвертого покоління у системі охорони здоров'я: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (30 квітня 2020 р., м. Ужгород) / ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; за заг. ред. д.ю.н., проф. С.Б. Булеци, к.ю.н., доц. М.В. Менджул. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. 160 с.
  25. *Терзі О.О.* Предиктивна медицина: право на конфіденційність і захист від дискримінації // *Медичне право.* № 1 (21). 2018 URL: <http://medicallaw.org.ua/zhurnal-medychne-pravo/arkhiv-zhurnalu/21-2018/terzi-olena-oleksandrivna/>
  26. *Триньова Я.О.* Кваліфікація дій сурогатної матері щодо незаконного утримання нею дитини, народженої за програмою сурогатного материнства. *Медичне право.* №1(27). 2021. URL: <https://medlaw-journal.com/index.php/journal/article/view/46>
  27. *Ширшова В. М.* Значення фармацевтичної діяльності в системі охорони здоров'я України / *Часопис Київського університету права.* – №4. – 2016.
  28. *Яценко П. І.* Мораль, лікарська етика і медичне право // *Український стоматологічний альманах.* – №2. – 2016.

Інформаційні ресурси

Міжнародні та регіональні стандарти

1. Алма-Атинська Декларація. ВООЗ, 06.09.1978. URL: <http://www.euro.who.int/ru/publications/policy-documents/declaration-of-alma-ata,-1978>
2. Гельсінська декларація «Етичні принципи медичних досліджень за участю людини у якості об'єкта дослідження» / Всесвітня медична асоціація. 01.06.1964. URL:

<https://www.wma.net/wp-content/uploads/2016/11/DoH-Jun1964.pdf>

3. Декларація про медичну допомогу, орієнтовану на пацієнта. Міжнародний альянс організацій пацієнтів. 24.02.2006. URL: <https://www.iapo.org.uk/sites/default/files/files/IAPO%20Declaration%20on%20Patient-Centred%20Healthcare%20Poster.pdf>

4. Джакартська декларація про провідну роль зміцнення здоров'я у XXI столітті / ВООЗ, 21-25.07.1997. URL: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/63698/WHO_HPR_NEP_4ICHP_BR_97.4_eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y

5. Європейська соціальна хартія / Рада Європи, 03.05.1996. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_062

6. Європейська хартія прав пацієнтів, листопад 2002 р. URL: http://www.activecitizenship.net/files/patients_rights/charter-of-rights/the-charter-in-several-languages/leaflet/Ukraine-Front-and-Back.pdf

7. Захист осіб з психічними захворюваннями та покращення психіатричної допомоги: Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 46/119 / Генеральна Асамблея ООН. 17.12.1991. URL:

https://www.equalrightstrust.org/sites/default/files/ertdocs//UN_Resolution_on_protection_of_persons_with_mental_illness.pdf

8. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод / Рада Європи, 04.11.1950. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004

9. Конвенція про захист прав та гідності людини щодо застосування біології та медицини: Конвенція про права людини та біомедицину / Рада Європи, 04.04.1997. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_334

10. Конвенція про права інвалідів. ООН, від 13.12.2006. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_g71

11. Лісабонська декларація про права пацієнта / Всесвітня медична асоціація. Асамблея ВМА, вересень-жовтень 1981р., переглянута у 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/990_016#Text

12. Люблянська хартія з реформування охорони здоров'я. ВООЗ, від 18.06.1996. URL: <https://www.euro.who.int/en/publications/policy-documents/the-ljubljana-charter-on-reforming-health-care,-1996>

13. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. ООН, 16.12.1966. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043

14. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. ООН, 16.12.1966. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_042

15. Міжнародні керівні принципи етики для біомедичних досліджень на людині / Рада міжнародних організацій медичних наук, 2002 р. URL: https://www.waseda.jp/inst/ore/assets/uploads/2015/03/layout_guide2002.pdf

16. Позиційний документ: медсестри і права людини / Міжнародна рада медичних сестер, 1998 р. URL: https://www.icn.ch/sites/default/files/inline-files/E10_Nurses_Human_Rights%281%29.pdf

17. Положення щодо доступності медичної допомоги / Всесвітня медична асоціація, 1988 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/990_030#Text

18. Рекомендації REC(2004)10 Комітету Міністрів Ради Європи державам-учасникам щодо захисту прав людини і гідності осіб з психічними розладами / Комітет Міністрів Ради Європи, 22.09.2004. URL: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=775685>

19. Універсальна декларація з біоетики та прав людини / Генеральна конференція ЮНЕСКО. 19.10.2005. URL: <https://en.unesco.org/themes/ethics-science-and-technology/bioethics-and-human-rights>

20. Хартія про право на охорону здоров'я / Міжнародний союз юристів. Генеральна асамблея МСЮ, 31.08.2005. URL: <https://www.uianet.org/sites/default/files/chartemaroc2005-en.pdf>

21. General comment №. 14: The Right to the Highest Attainable Standard of Health (Art.

12). CESCR, 11.08.2000. URL: <http://www.refworld.org/docid/4538838d0.html>

Основні нормативно-правові акти України

1. Конституція України від 28.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
5. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
6. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
7. Сімейний кодекс України від 10.01.2002. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>
8. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
9. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
10. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>
11. Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові: Закон України від 30.09.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/931-20#n249>
12. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>
13. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення від 19.10.2017. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2168-19>
14. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
15. Про екстрену медичну допомогу: Закон України від 05.07.2012. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5081-17>
16. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4004-12/print1382877439537761>
17. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності: Закон України від 23.09.1999. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>
18. Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині: Закон України від 17.05.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2427-19#top>
19. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
20. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1023-12/print1394382702105452>
21. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>
22. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
23. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
24. Про лікарські засоби: Закон України від 28.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-20#Text>
25. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України № 2059-VIII від 23.05.2017. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>

26. Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості: Закон України від 14.11.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2206-19#Text>

27. Про протидію захворюванню на туберкульоз: Закон України від 05.07.2001. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2586-14>

28. Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ: Закон України від 12.12.1991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1972-12#Text>

29. Про психіатричну допомогу: Закон України від 22.02.2000. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1489-14>

30. Про Стратегію сталого розвитку "Україна - 2020": Указ Президента України від 12.01.2015. № 5/2015 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text>

31. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>

32. Про Уповноваженого Верховного Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80>

33. Деякі питання електронної системи охорони здоров'я: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.04.2018. № 411. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/411-2018-%D0%BF>

34. Деякі питання ведення Реєстру медичних записів, записів про направлення та рецептів в електронній системі охорони здоров'я: Наказ МОЗ України від 28.02.2020. № 587. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0236-20#n2>

35. Деякі питання організації посмертного донорства: Наказ МОЗ України від 11.06.2021. № 1184. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0967-21#Text>

36. Деякі питання формування медичних висновків про тимчасову непрацездатність та проведення їхньої перевірки: наказ МОЗ України від 01.06.2021 №1066. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0728-21>

37. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78. Охорона здоров'я: Наказ МОЗ України від 29.03.2002. № 117 // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va117282-02#Text>

38. Етичний кодекс лікаря України прийнятий Всеукраїнським з'їздом лікарських організацій та X З'їздом Всеукраїнського лікарського товариства (ВУЛТ) від 27.09.2009. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001748-09#Text>

39. Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.12.2020. № 1236. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1236-2020-%D0%BF#Text>

40. Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2022 році: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2021. № 1440. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2021-%D0%BF#Text>

41. Про деякі питання застосування Україномовного варіанту Міжнародної класифікації первинної медичної допомоги (ICPC-2-E): Наказ МОЗ України від 04.01.2018. № 13. URL: https://moz.gov.ua/uploads/0/2953-dn_20180104_13.pdf

42. Про затвердження вимог до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.03.2018. № 391. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/391-2018-п#Text>

43. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.03.2016. № 285. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/285-2016-%D0%BF>

44. Про затвердження Методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017. № 1075. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1075-2017-п#Text>

45. Про затвердження Положення про інтернатуру: Наказ МОЗ України від 22.06.2021. №1254 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1081-21#Text>

46. Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу: Наказ МОЗ України від 19.03.2018. № 503: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0347-18>

47. Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги: Наказ МОЗ України від 19.03.2018. № 504. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-18>

48. Про затвердження Порядку проведення клінічних випробувань лікарських засобів та експертизи матеріалів клінічних випробувань і Типового положення про комісії з питань етики: Наказ МОЗ України від 23.09.2009. №690. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1010-09#Text>

49. Деякі питання створення госпітальних округів: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.11.2019. №1074. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1074-2019-п#n10>

50. Про затвердження Порядку направлення пацієнтів до закладів охорони здоров'я та фізичних осіб - підприємців, які в установленому законом порядку одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та надають медичну допомогу відповідного виду. Наказ МОЗ України від 28.02.2020. № 586. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0235-20#Text>

51. Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації паліативної медичної допомоги при хронічному больовому синдромі: Наказ МОЗ України від 25.04.2012. № 311. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0311282-12#Text>

52. Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування: Наказ МОЗ України від 14.02.2012. № 110. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0661-12/paran21#n21>

53. Про моніторинг клінічних індикаторів якості медичної допомоги: Наказ МОЗ від 11.09.2013 № 795. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1669-13#Text>

54. Про організацію клініко-експертної оцінки якості надання медичної допомоги та медичного обслуговування: Наказ МОЗ України від 05.02.2016 № 69. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0285-16>

55. Про порядок контролю якості медичної допомоги: Наказ МОЗ України від 28.09.2012 №752. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1996-12>

Про утворення Національної служби здоров'я України: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017. № 1101. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1101-2017-%D0%BF>

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу
Презентації лекцій, методичні вказівки для виконання практичних та самостійних робіт розміщені на сервісі дистанційного навчання MISA та є у вільному доступі для студентів.

12. Додаткова інформація

Вся інша інформація, важлива для студента, яка не включена до стандартного опису, наприклад, контактні дані відповідального за освітній процес на кафедрі, інформацію про науковий гурток кафедри, інформацію про маршрути заняття, інформація про необхідність оснастити себе власним забезпеченням з охорони праці; інформація про місце проведення занять; посилання на сторінки веб-сайту / кафедри, тощо

Заняття проводяться за адресою, м. Львів, вул. Зелена, 12, 2 поверх

Сторінка кафедри в соціальних мережах: <https://www.facebook.com/kafedramedprava/>

Укладач силабуса

к.ю.н., доц. завуч Терешко Х.Я. _____

Завідувач кафедри

д.ю.н., проф. Сенюта І.Я. _____